

EÖRSI

A lámpa fényében, a fejem körül táncol egy szédült bogár. Furcsa bogár. Olyan, mint egy csomóra kötött szürke cérnaszál, mint egy fejlődésben visszamaradt szitakötő. Na, ezt most eltérítem — határozza el a bennem lévő terrorista —, gyengéden meglegyintem, s a bogár zuhanórepülésben egy verssorra pottyan. Lássuk csak azt a verset: „Számomra olyan a szabadság — — — — — — — — — —” itt egy fontos szót eltakar a bogár holttestének lenyomata, a következő sor: „Ítélet folytán rám adatták...” Mi az az eltakart szó? Ki lehet találni. S ha kitaláltuk, ráírhatjuk a hullafoltra: „mint a rabruha.”

Bájos hasonlat. Nagyjából ilyen bájos **Eörsi István** összes verse. Gyengéd szavai úgy menekülnek a líra ellentéte, a tények felé, mint a jó úszó, aki görcsöt kapott a vízben, és el akarja érni a partot, mielőtt jó úszó létére vízbe fúlna.

Különben is, egyik kötetének „fülszövegében” azt írja róla a szerkesztő (és ez mennyivel megtisztelőbb!): „Csaknem minden műfajban otthonos, verset, drámát, kritikát, tanulmányt, novellát, humoreszket ír, kiterjedt műfordítói tevékenységet folytat.” Vicces, de azért találó a kifejezés: kiterjedt. **Eörsi István** kiterjedt szabadság-ösztönéletet él.

Negyven sor születésnapra. Rengeteg szó. Jó volna valamennyit úgy leírni, hogy ne mondjon semmit. Mert kész röhely: hatvan év egyenlő életművel? „Javaslom, hogy még elemezzük / ezt a — hogy is mondjam — viszonyt.”

Hogy is mondjam a hogyismondjamot? Ha leírom a szerelmeket, a fájdalmakat és kötődéseket, és azután egy nap véletlenül összefutunk az utcán és örökké lázas kamasz tekintetével a szemembe röhög, én nem tudok másként védekezni, mint hogy eldadogom: de azért az a metafora a fénnyel, a gyengéden megölt lepkével... azért abban van valami báj! Valami vagányság: „Megbirkózni a borzalommal.”

Kovács Júlia